

NTNU

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2022/4824 - 432.2

DATO: 10.05.2022

Innvilget dispensasjon til bruk av drone i forbindelse med forskning på isbre - granted application to use a drone for research on Koppangsbreen and strupbreen, Lyngsalpan protected area

Refers to application to use a drone for research in Lyngsalpan protected area received May 10th 2022. The conservation area manager has due to the delegated authority, given in case 7/16, made the following

Vedtak/decision

Pursuant to section 48 of the Biodiversity Act, permission is granted to use a drone for research on Koppangsbreen and Strupbreen in Lyngen Alps protected area.

Application is granted with the following conditions:

- ❖ The permission applies to Yongmei Gong, and the team, for 2 days during the period 26 th May – May 30th 2022
- ❖ A notification must be sent to the manager by e-mail for the days where the permission is used: fmtrods@statsforvalteren.no Notification must be sent prior to the flight.
- ❖ When using the drone, pay attention to any other users of the area so that they are disturbed as little as possible
- ❖ The applicant must follow the rules on drone flying provided in the "Regulations relating to aircraft that do not have a pilot on board, etc."
- ❖ If birds of prey are observed in the air during the flight, the drone should immediately be grounded
- ❖ The permission must be included when using the drone, and it should be shown to the supervisor from Norwegian nature surveillance if this is required.

The permission to use a drone in this case does not contradict the purpose of the protection and will not significantly affect the values of protection. The knowledge base is sufficient for an exemption to be granted. The precautionary principle will therefore not be applicable.

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages,

årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen / This decision can be appealed within three weeks to the Norwegian Environment Agency. Any complaint must be sent to the Lyngsalpan Protected Area Board. The appeal must contain information about which decision is appealed, the reason for the appeal, what changes are requested and any other information that may be of significance for the assessment of the appeal.

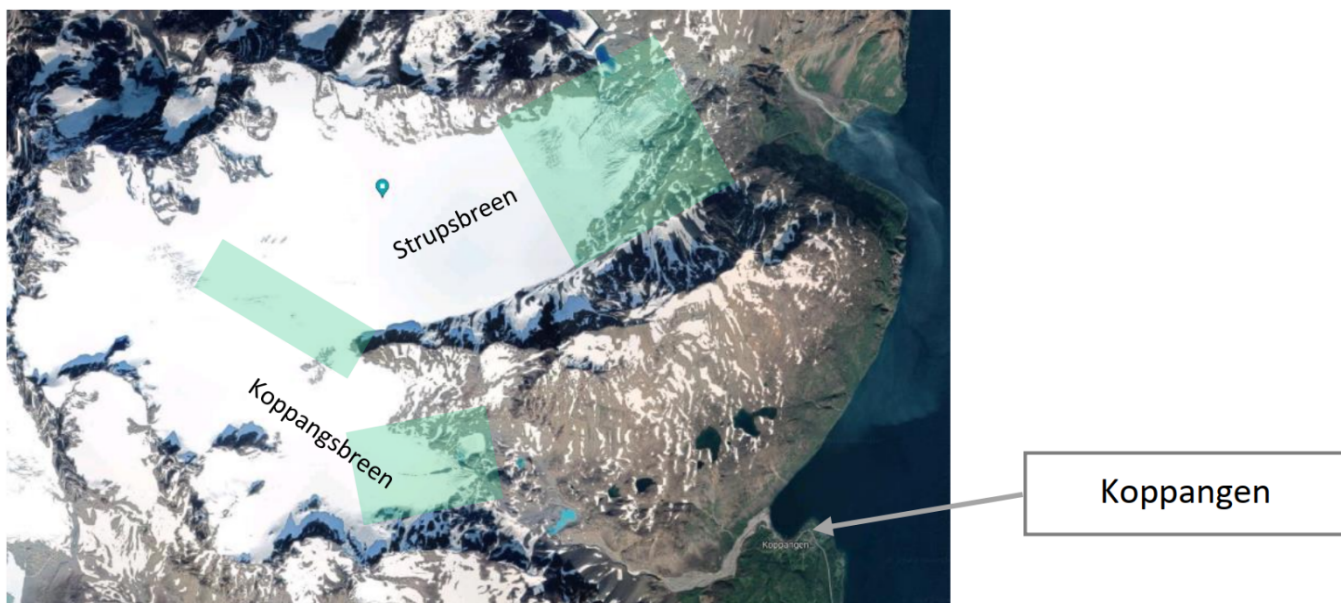
Bakgrunn

Lyngsalpan verneområdestyre har fått en søknad om dispensasjon til bruk av drone til forskning fra NTNU. Prosjektets tittel er: En pilotstudie av årsaker og samfunnsmessige konsekvenser av ferskvannsutslipp fra isbresystemer i Norge og kinesiske Karakoram.

De planlegger å besøke de to isbreene Koppangsbreen og Strupbreen for å måle tykkelsen på isbreen og rekonstruere høyden på grunnfjellet. Det er viktig at disse målingene blir gjort i mai mens isbreen er snødekt og sikker for mennesker å bevege seg på den.

Dronebildene vil bli brukt til å rekonstruere en høyoppløselig digital høydemodell (DEM). DEM bør dekke området der isstykkelsen og snødybdemålinger vil bli tatt med henholdsvis en bakkegjennomtrengende radar (GPR) og snøsonder. Grunnfjellets topografi kan beregnes ved å trekke fra is tykkelse og snødybde fra DEM. Disse målingene må tas samtidig for å unngå feil som kan skyldes overflatesenking forårsaket av snø- og issmelting på forskjellige datoer.

Både overflaten og høyden på grunnfjellet vil bli brukt i 3-dimensjonale datamodeller som kan forutse framtidige forandringer av isbreen ved klimaendringer. Hovedmålet er å finne ut hvor mye de to isbreene trekker seg tilbake nå, hvor mye de vil trekke seg tilbake i fremtiden og om det vil dannes isbresjøer, som i neste omgang kan skape flom i Koppangen. Det er derfor svært viktig å generere nøyaktig grunnfjell topografi. Det overordnede målet er å vurdere virkningen av breutflukt og jøkulhaup av innsjøer og innvirkning på lokalsamfunnet i Koppangen, opplevelsesturistnæringen i Lyngen, samt til hjelpe innbyggere og turistnæringen med å tilpasse seg klimaendringene.

Flight dates: Two days in 26.05-30.06 (depending on the weather condition)

Drone: DJI, Phantom 4 Pro V2.0

Pilot: Yongmei Gong (Certificate attached with the application)

Guide: Mikal Nerberg (post@lyngenguide.no)

Fieldwork participants: Sangita Singh, Ronja Lappe, Ursula Enzenhofer, Lukas Hillisch, Pascal Egli

NTNU skal benytte lokal guide, Mikal Nerberg, når de skal opptre i landskapsvernområdet.

Verneregler

Lyngsalpan landskapsvernområde ble vernet med det formål og ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet.

Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Forskriftenes § 3, pkt.6. Forurensing 6.1 Forurensning og forsøpling er forbudt, herunder all bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet. 6.2 Unødvendig støy er forbudt. Eksempel på dette er motor på modellfly og modellbåter. Listen er ikke uttømmende.

Det finnes ingen dispensasjonshjemmel til bruk av drone i landskapsvernområdet, men en dispensasjon kan vurderes i h.ht. Naturmangfoldloven § 48. Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke gis selv om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen

i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Den omsøkte bruken av drone kan til en viss grad komme inn under sikkerhetsmessige hensyn. Kunnskap om breen og hvordan den krymper kan gi kunnskap om mulige fremtidige jøkulhauper og man kan i forkant gjøre tiltak for å begrense skadene. Med vesentlig samfunnsinteresse menes tungtveiende hensyn av nasjonal betydning, herunder kommer nasjonale vegprosjekter eller f.eks viktige høyepentlinjer. Søknaden må også vurderes opp mot om tiltaket strider mot verneformålet og om det påvirker verneverdiene nevneverdig.

I tillegg skal alle søknader som berører natur også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12, jfr. samme lovs § 7.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt føringer på hvordan søknader om bruk av drone skal behandles: *«Bruk av droner omfattes ikke av lov om motorferdsel og kommer heller ikke under forbudet om lavtflyging i landskapsvernområdet, men i henhold til verneforskriftene skal unødvendig støy unngås. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er ikke tillat. Drone er i denne sammenhengen å anse som et motordrevet modellfly og det er i utgangspunktet forbudt å bruke dette i landskapsvernområdet. Eventuell tillatelse til bruk av droner må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48. Dispensasjon til bruk av drone skal avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Bruk av drone med stor nytteverdi kan være bruk i forbindelse med reindrift, landbruk, redningsoppdrag (og –øvelser), forskning og lignende. Omfanget av bruken må vurderes opp mot den samlede belastningen for fugle- og dyrelivet. I perioder av året vil det være vanskeligere å få dispensasjon til bruk av drone. Dette gjelder særlig i hekke- og yngletiden, men også under myting og vår- og høsttrekk.»*

Vurdering

Bruk av drone er blitt svært populært og dispensasjonene må avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. En elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, så utfra hensyn til støy, er tiltaket lite problematisk. Indirekte vil likevel filmopptak som promoterer sårbare områder ovenfor nye brukere kunne gi negativ effekt ved at sårbare arter blir utsatt for forstyrrelser i form av økt ferdsel og aktivitet gjennom stadig større deler av året.

En drone er et fremmedelement som vil kunne forstyrre fugl og vilt, noe som vil kunne være svært uheldig i hekke- og ynglesesongen. Det er ikke registrert sårbare arter i umiddelbar nærhet til de omsøkte fjelltoppene, men det finnes hekkende rovfugl innen en radius som gjør at det kan være fugl som er på næringssøk i dette området. Viltartene er nå inne i den mest sårbare perioden der de fleste rovfuglene ligger på reir. Det er fortsatt kaldt i lufta og dersom foreldrefuglen skremmes av reiret vil det kunne være katastrofalt for egg eller unger. De vil kunne fryse i hjel. Rovfuglene kan også oppfatte dronen som en fiende og gå til angrep på dronen for så å bli skadet. Dette er også en sårbar periode for annet vilt og tamrein. Det antas at bruk av drone begrenset til å omfatte kortvarig tett flyging over breene ikke vil forstyrre annet vilt. Verneområdestyret har generelt god kunnskap om området fra naturfaglige kartlegginger og forvaltningsplanprosess. Dette gjør at man tilfredsstiller kravet i naturmangfoldloven om kunnskap (§ 8), samme lovs § 9 (føre-var-prinsippet) kommer derfor ikke til nytte.

I forhold til siste ledd i formålsparagrafen: «Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.» har man fått tilbakemeldinger fra flere som føler at dronefilming av andre medfører reduksjon av følelsen å være i et uberørt område, noe som er forventet når man er i et verneområde. På denne tiden av året er det mange mennesker på tur i landskapsvernområdet og en drone vil kunne oppfattes som et forstyrrende element som reduserer deres kvalitet på naturopplevelsen. Det er derfor viktig å vise respekt og holde avstand til turgåere, eventuelt snakke med dem og fortelle hvorfor det brukes drone.

Det var ikke vanlig at droner var «allmannseie» da vernet av Lyngsalpan ble vedtatt i 2004. Verneforskriftene er derfor ikke spesifisert med tanke på akkurat det. Modellfly og lignende er omtalt i verneforskriften og drone kommer inn under den samme bestemmelsen. Det er ikke tillatt i landskapsvernområdet. En drone bråker mindre enn et modellfly, og kan i mange tilfeller være et godt hjelpemiddel: Verneområdestyret har derfor i forvaltningsplanen lagt opp til at man kan benytte § 48 til å vurdere dispensasjon til bruk av drone til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Verneområdestyret ønsker også å være restriktive til å gi dispensasjon i hekke- og yngletiden. Det har gjennom årene blitt etablert en praksis på at det ikke gis dispensasjon til å bruke drone fra midten av mars og ut juli. Unntak her har vært bruk av drone til reindrift og landbruk. I dette tilfellet vil bruk av dronen være et nyttig hjelpemiddel under forskning på breene. En tillatelse i dette tilfellet vil ikke skape presedens for å tillate bruk av drone i dette verneområdet, eller andre områder. Dette er et spesielt tilfelle som går på forskning som må foregå på denne tiden av året og vil ikke ha innvirkning på eventuelt andre søknader. En dispensasjon i dette tilfellet vil ikke føre til en stor samlet belastning eller belaste økosystemet i landskapsvern området, Jfr. naturmangfoldlovens § 10.

§ 11 - Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver ansees ikke som relevant i denne saken.

§ 12 - Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder Ved hensynsfull flyvning er bruk av drone i dette tilfelle en effektiv metode som gir lite påvirkning på verneverdiene.

Konklusjon

Verneområdestyret vurderer at det er god kunnskap om naturmangfoldet og vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt under gitte vilkår i vedtaket. Droneflygingen er kortvarig og forbigående og vil derfor ikke være i strid med verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket vil kunne bidra til verdifull kunnskap om klimaendringen og hvordan breene oppfører seg i forhold til dette. Med kunnskap kan man forebygge flom og skader på hus og annen infrastruktur.

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Lyngen kommune

Strandveien 24

9060

LYNGSEIDET

